

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. maaliskuuta 2022
(OR. en)

6872/22
ADD 1
LIMITE
PV CONS 12
JAI 288
COMIX 115

EHDOTUS PÖYTÄKIRJAKSI
EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO
(Oikeus- ja sisäasiat)
3. ja 4. maaliskuuta 2022

SISÄLTÖ

Sivu

SISÄASIAT

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Ukrainan tilanteen johdosta toteutettavat EU:n toimet..... 4
a) Päätös 20. heinäkuuta 2001 annetussa neuvoston direktiivissä 2001/55/EY säädetyn tilapäisen suojelun täytäntöönpanosta
b) Muut Ukrainan tilanteeseen liittyvät kysymykset
4. Turvapaikka- ja muuttoliikeasiat: edistyminen 4

SCHENGEN-ALUEEN POLIITTINEN HALLINNOINTI ("SCHENGEN-NEUVOSTO")

6. Schengen-alueen yleistilanne 4
a) Schengen-yhteistyön poliittinen ohjaus
b) Tilannekatsaus
7. Neuvoston asetus Schengenin arviointi- ja valvontamekanismista 5

MUUT SISÄASIAT

8. Päätelmät pelastuspalvelutoimista ja ilmastonmuutoksesta 5
9. Neuvoston julkilausuma Interpolin julkaisemista kansainvälisistä etsintäkuulutuksista 5
10. Muut asiat 5

OIKEUSASIAT

Muut kuin lainsäädäntöasiat

13.	Neuvoston päätös vihapuheesta ja viharikoksista	5
14.	Perusoikeudet.....	6
	a) Keskustelu Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) johtajan kanssa	
	b) Päätelmät rasismien ja antisemitismin torjunnasta	
15.	Oikeus käyttää avustajaa: kysymyksiä	6
16.	Muut asiat	6
	a) Vaikutusvallan väärinkäyttöä koskevat väitteet	
	b) Väitteet mielenosoittajiin kohdistuneista väkivaltaisuuksista koronarajoitusten vastaisten mielenosoitusten aikana Puolalaisen tuomarin syytteesenpano Valko-Venäjällä	
	LIITE – Neuvoston pöytäkirjaan merkittävät lausumat.....	7

SISÄASIAT

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Ukrainan tilanteen johdosta toteutettavat EU:n toimet 6719/22

- a) **Päätös 20. heinäkuuta 2001 annetussa neuvoston direktiivissä 2001/55/EY säädetyn tilapäisen suojelun täytäntöönpanosta**

Aktivoinnin periaatteellinen hyväksyntä

Neuvosto pääsi poliittiseen yhteisymmärrykseen tilapäistä suojelua koskevan direktiivin aktivoinnista ja neuvoston täytäntöönpanopäätöksen tekstistä.

- b) **Muut Ukrainan tilanteeseen liittyvät kysymykset**

Ministerit myös keskustelivat videoyhteyden välityksellä Ukrainan sisäministerin kanssa.

MUUT SISÄASIAT

4. Turvapaikka- ja muuttoliikeasiat: edistyminen¹ 6264/22

Tilanneselvitys

Neuvosto keskusteli puheenjohtajavaltion esittämästä muuttoliike- ja turvapaikkakysymyksiä koskevan asteittaisen lähestymistavan tilannekatsauksesta.

SCHENGEN-ALUEEN POLIITTINEN HALLINNOINTI ("SCHENGEN-NEUVOSTO")

6. Schengen-alueen yleistilanne²

- a) **Schengen-yhteistyön poliittinen ohjaus**

- b) **Tilannekatsaus**

Keskustelu

6234/22 + COR 1

6408/22

Ministeritason sekakomiteassa käydyin keskustelun jälkeen (asiakirja 6964/22) neuvosto päätti edetä puheenjohtajavaltion ehdotuksen pohjalta ja järjestää seuraavan Schengen-neuvoston kesäkuussa.

¹ Schengenin säännöstöön osallistuvien valtioiden ollessa poikkeuksellisesti läsnä. EU:n turvapaikkavirasto ja Frontex kutsutaan osallistumaan tämän kohdan käsittelyyn.

² Frontex, Europol ja eu-LISA kutsutaan osallistumaan tämän kohdan käsittelyyn.

7. Neuvoston asetukset Schengenin arviointi- ja valvontamekanismista
Yleisnäkemykset

 6685/22

Ministeritason sekakomiteassa käydyn keskustelun jälkeen (asiakirja 6964/22) neuvosto muodosti yleisnäkemyksensä Schengenin arviointi- ja valvontamekanismin uudistamista koskevasta neuvoston asetuksesta.

MUUT SISÄASIAT

8. Päätelmät pelastuspalvelutoimista ja ilmastonmuutoksesta
Hyväksyminen

6528/22

Neuvosto hyväksyi asiakirjassa 6528/22 olevat päätelmät pelastuspalvelutoimista ja ilmastonmuutoksesta.

9. Neuvoston julkilausuma Interpolin julkaisemista kansainvälisistä etsintäkuulutuksista
Hyväksyminen

6217/22

Neuvosto hyväksyi julkilausuman Interpolin julkaisemista kansainvälisistä etsintäkuulutuksista.

10. Muut asiat

Muita asioita ei otettu esille.

PERJANTAI 4. MAALISKUUTA 2022 (klo 10.15)

OIKEUSASIAT

Muut kuin lainsäädäntöasiat

13. Neuvoston päätös vihapuheesta ja viharikoksista
Periaatekeskustelu

 6523/22

Neuvosto kävi periaatekeskustelun päätösehdotuksesta, jolla laajennettaisiin SEUT 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rikollisuuden alojen luetteloa koskemaan "viharikoksia ja vihapuhetta".

14. Perusoikeudet

- a) **Keskustelu Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) johtajan kanssa**
- b) **Päätelmät rasismien ja antisemitismin torjunnasta** 6406/22
Hyväksyminen
- a) Neuvosto pani merkille Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) johtajan esityksen viraston tekemästä työstä rasismien ja antisemitismin torjumiseksi.
- b) Neuvosto hyväksyi tänään päätelmät rasismien ja antisemitismin torjunnasta. Päätelmien koko teksti on asiakirjassa 6877/22.

15. Oikeus käyttää avustajaa: kysymyksiä

6319/22

Keskustelu

Neuvosto keskusteli oikeudesta käyttää avustajaa ja sen merkityksestä tehokkaassa oikeusjärjestelmässä.

16. Muut asiat

- a) **Vaikutusvallan väärinkäyttöä koskevat väitteet**
- b) **Väitteet mielenosoittajiin kohdistuneista väkivaltaisuuksista koronarajoitusten vastaisten mielenosoitusten aikana**
- c) **Puolalaisen tuomarin syytteenpano Valko-Venäjällä**
Puolan valtuuskunnan tiedotusasia

Puolan valtuuskunta tiedotti neuvostolle näistä kolmesta kohdasta. Komissio ja useat valtuuskunnat osallistuivat neuvostolle toimitettuihin tietoihin.

Lausumat asiakirjassa 6544/22 oleviin muita kuin lainsäädäntöasioita koskeviin A-kohtiin**A-kohta 1:**

Neuvoston päätös lyhytaikaista oleskelua koskevasta viisumivapaudesta Vanuatun kanssa tehdyn sopimuksen soveltamisen osittaisesta keskeyttämisestä
Hyväksyminen

MALTAN LAUSUMA

"Malta toteaa Euroopan komission havaintojen perusteella näyttävän siltä, että Vanuatun tapaan toteuttaa sijoittajia koskevia kansalaisuusjärjestelyjä liittyy turvallisuusongelmia ja että Euroopan komission ehdottama lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapauden soveltamisen keskeyttäminen on oikeutettua kyseisin perustein. Tämä johtuu erityisesti siitä, että järjestelyistä puuttuvat tiukat asianmukaisen huolellisuuden prosessit, joiden olisi oltava sijoittajia koskevan kansalaisuusjärjestelyn olennainen osa. Malta kuitenkin palauttaa mieleen valtion itsemääräämisoikeuden kansalaisuutta koskevissa asioissa."

A-kohta 17:

Neuvoston päätös pohjoisen Tyynenmeren kalastuskomissiossa EU:n puolesta otettavasta kannasta
Hyväksyminen

KOMISSIION LAUSUMA

"Komissio katsoo, että neuvoston päätös olisi osoitettava komissiolle ja sen vuoksi 4 artiklaan tehdyt muutokset eivät ole asianmukaisia.

Unionin kannan ilmaiseminen sopimuksella perustetussa elimessä on unionin ulkoista edustamista, joka kuuluu SEU-sopimuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti komission yksinomaiseen toimivaltaan.

Komissio varaa itselleen oikeuden käyttää kaikkia tätä koskevia oikeuksiaan."

A-kohta 20:

Neuvoston päätös luvan antamisesta aloittaa Euroopan unionin puolesta neuvottelut pandemioiden ehkäisyä ja niihin varautumista ja reagointia koskevan kansainvälisen sopimuksen tekemiseksi sekä neuvottelut kansainväliseen terveyssäännöstöön (2005) tehtävistä täydentävistä muutoksista
Hyväksyminen

KOMISSIION LAUSUMA 1

"Komissio pitää oikeudellisesti virheellisenä sitä, että neuvoston päätöksessä luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen mainitaan aineellinen oikeusperusta.

Päätös, jolla annetaan lupa neuvottelujen aloittamiseen, perustuu yksinomaan unionin toimivallan olemassaoloon eikä tietyn toimivallan määrittämiseen. Sen vaikutus rajoittuu siihen, että komissio tai tapauksen mukaan korkea edustaja valtuutetaan käyttämään EU:n perussopimusten mukaisia oikeuksiaan neuvottelujen aloittamiseksi. Neuvottelujen kattama ala määräytyy sen vuoksi unionin toimivallan mukaan. Neuvoston päätöksellä, jolla annetaan lupa aloittaa neuvottelut, ei myöskään voida rajoittaa unionin aiotun sopimuskumppanin vapautta määrätä neuvottelujen kattama ala. Näin ollen tulevan sopimuksen täsmällinen oikeusperusta voidaan määrittää vasta sen jälkeen, kun sopimuksen sisältö on tiedossa.

Komissio varaa itselleen oikeuden käyttää kaikkia tätä koskevia oikeuksiaan."

KOMISSIION LAUSUMA 2

"Komissio katsoo, että neuvosto voi neuvottelujen aikana tarvittaessa ja tarvittavassa määrin tarkistaa ja muokata neuvotteluohjeita, jotka vahvistetaan neuvottelujen aloittamista koskevan luvan antamisesta annetun neuvoston päätöksen lisäyksessä, ainoastaan komission ennalta antaman uuden suosituksen perusteella ja SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaista komission aloiteoikeutta kunnioittaen.

Komissio varaa itselleen oikeuden käyttää kaikkia tätä koskevia oikeuksiaan."

BULGARIAN LAUSUMA

"Bulgarian tasavalta tukee pyrkimyksiä tehdä kansainvälistä yhteistyötä eri aloilla maailmanlaajuisen ja kansallisen pandemiavalmiuden ja -torjunnan parantamiseksi osana maailmanlaajuisia terveysturvarakennetta.

Bulgaria katsoo, että puheenjohtajavaltio Ranska on parantanut huomattavasti neuvoston päätösehdotuksen alkuperäistä tekstiä ja päätöksen lisäyksessä olevia neuvotteluohjeita, joten voimme tukea neuvoston päätöksen yleistä henkeä.

Kansalliseen ja unionin toimivaltaan kuuluvien asioiden selkeän erottamisen osalta teksti on kuitenkin edelleen osittain epäselvä, ja se sisältää heikkouksia ja monitulkintaisuutta. Vaikka ymmärrämme, että päätöksen tarkoituksena on valtuuttaa komissio neuvottelemaan unionin toimivaltaan kuuluvista asioista, panemme huolestuneena merkille arkaluonteisia aloja koskevat epäselvät säännökset, mikä jättää jäsenvaltioille mahdollisuuden oikeudelliseen tulkintaan ja mahdollisiin vaikeuksiin neuvotteluvaiheessa. Epäselvyyksien välttämiseksi katsomme, että jo prosessin alussa on olennaista tuoda esiin useita näkökohtia, joista on keskusteltu perusteellisesti ja jotka on vahvistettu mutta joita ei ole käsitelty selkeästi ehdotuksessa.

Ensinnäkin neuvotteluprosessissa olisi erotettava selkeästi toisistaan, mitkä asiat kuuluvat kansalliseen ja mitkä unionin toimivaltaan. EU:n primaarioikeuden mukaisesti terveydenhuollon alalla olisi noudatettava aineellisen oikeusperustan määritelmän mukaista unionin ja sen jäsenvaltioiden välistä toimivallan jakoa kaikilta osin koko neuvotteluprosessin ajan. Sen vuoksi olemme kiitollisia siitä, että komissio ja puheenjohtajavaltio ovat vahvistaneet, että jäsenvaltiot varaavat itselleen oikeuden neuvotella omin päin kansallisten kantojensa perusteella asioista, jotka kuuluvat yksinomaan kansalliseen toimivaltaan. SEUT 168 artiklan 7 kohdan mukaan tämä kattaa kaikki kysymykset, jotka liittyvät terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämiseen ja tarjoamiseen sekä niiden rahoitukseen, erityisesti asioissa, jotka todennäköisesti aiheuttavat jäsenvaltioille taloudellisia velvoitteita tulevaisuudessa.

Kun otetaan huomioon jatkuva epävarmuus pandemian ehkäisemistä ja siihen varautumista ja reagointia koskevan tulevan kansainvälisen välineen sisällöstä, koordinoitimekanismeista ja erityisesti viittauksesta kansainväliseen terveyssäännöstöön (2005), pidämme kyseistä selvennystä välttämättömänä suojatoimena jäsenvaltioille sekä keskeisten periaatteiden, kuten toissijaisuusperiaatteen, annetun toimivallan periaatteen ja hyvän toimielinten välisen yhteistyön vahvistuksena.

Toiseksi vaadimme suurempaa varovaisuutta viitattaessa "oikeudellisesti sitovaan välineeseen" sekä Maailman terveyskokouksen erityisistunnossa hyväksytyn päätöksen noudattamista kaikilta osin. Olettamus "oikeudellisesti sitovasta välineestä" edellyttää jäsenvaltioita koskevia velvoitteita ja tulee olemaan neuvotteluprosessin aiheena, ja tältä osin jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti tehdä lopulliset päätöksensä. Bulgaria katsoo kansallisvaltiona, että uusien kansainvälisten sopimusten ja kumppanuuksien kehittäminen edellyttää varovaista lähestymistapaa ja selkeän lisäarvon tuomista jo olemassa oleviin sopimuksiin, mekanismeihin ja aloitteisiin, kuten kansainväliseen terveyssäännöstöön (2005) siten, että vältetään toimien päällekkäisyyttä.

Lopuksi katsomme, että kaikki päätösehdotuksessa olevat viittaukset taloudellisiin sitoumuksiin koskevat ainoastaan EU:n toimivaltaan kuuluvia asioita. Kansallisia talousarvioita koskevat sitoumukset eivät kuulu tämän päätöksen soveltamisalaan, koska ne kuuluvat yksinomaiseen kansalliseen toimivaltaan. Koska uuden kansainvälisen välineen mahdollinen sisältö ja siitä jäsenvaltioille aiheutuvat velvoitteet, muun muassa rahoitusvelvoitteet, ovat epäselviä, on syytä ottaa huomioon kansallisen terveydenhuoltoalan kyky kestää mahdollisen uuden kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpanon aiheuttamat lisärasitteet.

Tässä yhteydessä ja ottaen erityisesti huomioon EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan 7 kohdan ja koska jäsenvaltioiden johtava asema on ymmärrettävä, mutta sitä ei nimenomaisesti mainita päätöksessä, jolla komissio valtuutetaan neuvottelemaan unionin toimivaltaan kuuluvista asioista, Bulgaria panee täytäntöön suosituksen neuvoston päätökseksi unionin toimivallan puitteissa Euroopan unionin primaarioikeuden mukaisesti. Käsityksemme mukaan tämä ei vaikuta millään tavoin kansalliseen toimivaltaan terveystalitiikan alalla, esimerkiksi niihin kantoihin, joita Bulgaria voi kansallisen toimivaltansa puitteissa esittää neuvotteluissa tulevasta kansainvälisestä välineestä, joka koskee pandemian ehkäisyä sekä siihen varautumista ja reagoimista.

Pyydämme merkitsemään tämän lausuman pysyvien edustajien komitean ja päätösehdotuksen hyväksyvän neuvoston pöytäkirjaan."

PUOLAN LAUSUMA

"Puola katsoo, että edellä mainitun päätöksen lisäyksessä oleviin neuvotteluohjeisiin, jotka koskevat neuvotteluja pandemian ehkäisemistä sekä siihen varautumista ja reagoimista koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta, ei pitäisi sisällyttää viittauksia seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin.

Seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevat kysymykset eivät kuulu unionin vaan jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja tällainen viittaus ohjeissa on ristiriidassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan 7 kohdan kanssa, jossa todetaan selvästi, että "unionin toiminnassa otetaan huomioon jäsenvaltioiden velvollisuudet, jotka liittyvät niiden terveystalitiikan määrittelyyn sekä terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämiseen ja tarjoamiseen".

Lisäksi se, että neuvotteluohjeissa viitataan seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin, ei ole linjassa itse päätöksen johdanto-osan 6 ja 7 kappaleen kanssa, joissa korostetaan jäsenvaltioiden toimivallan kunnioittamista kaikilta osin ja unionin pelkästään avustavaa roolia.

Tästä syystä katsomme, että seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin viittaaminen komissiolle annettavissa neuvotteluohjeissa on perusteetonta."